

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 12.7.2006
KOM(2006) 382 lõplik

2006/0133 (COD)

Ettepanek:

EUROPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta

(esitanud komisjon)

{SEK(2006) 925}

{SEK(2006) 926}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Mobiilsete elektrooniliste telekommunikatsiooniteenuste kasutajate võimalus kasutada mobiiltelefone kõnede tegemiseks ja vastuvõtmiseks välisriikides reisisid („rahvusvaheline rändlus”) on teenuse oluline osa ning aitab kaasa ühenduse kui terviku sotsiaalsele ja majanduslikule heaolule. Kõrgeid hindu, mida mobiilikasutajad selle teenuse eest maksavad, näevad aga püsiva probleemina kogu ühenduse tarbijaorganisatsioonid, reguleerivad asutused ja poliitika väljatöötajad. Ehkki viimastel aastatel on võetud mitmesuguseid meetmeid selle küsimuse lahendamiseks olemasolevas õiguslikus raamistikus, ei ole kättesaadavad vahendid osutunud tõhusaks hindade langetamisel tasemeni, mis peegeldab kõnealuste teenuste osutamise kulusid.

Seetõttu on käesoleva ettepaneku eesmärk muuta olemasolevat elektroonilise side õiguslikku raamistikku, et anda vajalik õiguslik alus mõjusatele ning õigeaegsetele meetmetele kogu ühenduses ühtlustatud viisil mobiiltelefoni rändlustasude taseme märgatava alanemise saavutamiseks. Selleks kohaldatakse põhimõtet, et ühenduses reisivate üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajate rändlusteenuste eest makstavad hinnad ei tohi olla põhjendamatult kõrgemad hindadest, mida kasutaja maksab koduriigis helistades („Euroopa siseturu põhimõte”).

Selle eesmärgi proportsionaalseks saavutamiseks valitud vahend on kaitsvate hindade ülempiiride kohaldamine jae- ja hulgitasandil ühenduse maapealsete mobiilsidevõrkude operaatoritele rändlusteenuste osutamise korral liikmesriikidevaheliste kõnede puhul.

- **Üldine taust**

Euroopas reisivate mobiilikasutajate kõrgete rändlustasude probleem tõstatati esmakordselt 1999. aasta keskpaigas, kui komisjon otsustas viia läbi riikide ja rahvusvahelisi rändlusteenuseid hõlmava sektoriuuringu. Selle põhjal alustas komisjon menetlust, väites, et teatavad Ühendkuningriigi ja Saksamaa mobiilioperaatorid on rikkunud artiklit 82.

Samuti peeti rahvusvahelist rändlust võimalikku eelreguleerimist nõudvaks küsimuseks elektroonilise side 2002. aasta õigusliku raamistiku vastuvõtmise ajal, kui komisjoni 11. veebruari 2003. aasta soovitusel asjakohaste toodete ja teenuste turgude kohta elektroonilise side sektoris nimetati üldkasutatavate mobiilsidevõrkude rahvusvahelise rändluse siseriiklikku hulgiturgu.

Euroopa reguleerivate asutuste töörühm (ERG) märkis 2005. aasta mais, et jaehinnad olid läbipaistva põhjusega väga kõrged, et see tundus tulenevat nii välismaise vastuvõtva võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest hulgihindadest kui ka paljudel juhtudel tarbija võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest jaemüügi lisatasudest; et hulgihindade langetamine ei jõudnud sageli jaetarbijani ning et tarbijatel puudus sageli selge teave rändlustasude kohta.

2005. aasta oktoobris juhtis komisjon tähelepanu kõrgete rahvusvaheliste rändlustasude ja hindade puuduliku läbipaistvuse probleemile, avalikustades tarbijatele suunatud võrgulehe, mis kinnitas tõika, et paljudel juhtudel on tasud ilmselgelt liiga kõrged, ning esitas lisaks valiku hindadest kogu ühenduses, mida ei saanud ühesuguse iseloomuga kõnede puhul õigustada.

1. detsembri 2005. aasta otsuses, mis käsitles Euroopa elektroonilise side reguleerimist ja turgusid 2004. aastal, tervitas Euroopa Parlament komisjoni algatust tuua läbipaistvust rahvusvahelise rändluse sektorisse ning kutsus komisjoni kujundama uusi algatusi piiriüleste mobiiltelefonikõnede kõrgete hindade vähendamiseks.

2005. aasta detsembris teatas Euroopa reguleerivate asutuste töörühm Euroopa komisjonile murest, et riikide reguleerivate asutuste võetavad meetmed ei lahenda kõrgete hindade probleemi, märkides, et rändlus tekitab erandliku olukorra, kus raamistiku kohaldamine ei lahenda edasiulatuvalt selget tarbija kahjustamise juhtumit.

2006. aasta märtsis märkis Euroopa Ülemkogu oma järeldustes rändlustasude vähendamise tähtsust konkurentsivõimele seoses vajadusega keskendatud, tõhusa ja integreeritud teabe- ja sidetehnoloogia (TST) poliitika järele nii Euroopa kui ka siseriiklikul tasandil, et saavutada uuendatud Lissaboni strateegia eesmärgid: majanduskasv ning tootlikkus.

Kuigi mõned operaatorid on vastusena ELi algatustele teatanud plaanidest vähendada rahvusvaheliste rändlusteenuste hindu, ei ole tööstusharu üldiselt andnud vastust, mis saavutaks käesoleva ettepaneku eesmärgid ilma reguleerivate meetmete vajaduseta. Eeskätt puudub tagatis, et kõik rahvusvahelised rändlustarbijad näeksid käesolevas ettepanekus kavandatud madalamate hindade eeliseid.

Seetõttu on vaja anda käesoleva ettepanekuga sellisele meetmele õiguslik alus ühtlustatud viisil, mis hõlbustab elektroonilise side siseturu väljakujundamist.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Ühenduse õiguslikud vahendid ja siseriiklik konkurentsioigus lubavad pädevatel asutustel karistada üksikute ettevõtete konkurentsivastast käitumist. Konkurentsioiguse vahendid on siiski suunatud üksikute ettevõtete tegevusele ega saa seetõttu pakkuda lahendust, mis kaitseks kõigi ühenduse elektroonilise side kasutajate ja turu osapoolte huve.

Elektroonilise side olemasolev õiguslik raamistik näeb ette mehhanismi elektroonilise side sektori ettevõtetele eelreguleerivate kohustuste kehtestamise asjaomaste eelreguleerimiseks sobivate turgude mõiste ning reguleerivate asutuste turuanalüüsi alusel. Selle tulemusel kehtestatakse reguleerivad kohustused juhul, kui ettevõtted osutuvad asjaomasel turul domineerivaks. Üldkasutatavate mobiilivõrkude rahvusvahelise rändluse riiklik hulgiturg on tunnistatud nende menetluste puhul asjaomaseks turuks. Teisalt pole asjaomaseks turuks tunnistatud ühtki selliste teenuste osutamise jaeturgu, sest jaetasandil ei osteta rändlusteenuseid eraldi, vaid need moodustavad ainult ühe osa laiemast jaepaketist. Sellest järeldub, et rahvusvaheliste rändlusteenuste turgude eripära ja nende teenuste piiriülese iseloomu

tõttu ei ole reguleerijad saanud nende menetluste kaudu tegelda rahvusvahelise rändluse kõrgete hindadega.

Võib väita, et ühenduse õiguslik raamistik võib jätta liikmesriikidele valikuvabaduse rahvusvahelistel rändlusturgudel leitud probleemide lahendamiseks muude seadusandlike meetmete nagu tarbijakaitsega seonduva kaudu. Arvestades siiski rahvusvaheliste rändlusteenuste piiriülest iseloomu, kus hulгимүүјјад asuvad teistes liikmesriikides kui teenuseid kasutavad tarbijad, ei oleks kogu selline liikmesriikide seadusandlik tegevus tõhus ja tekitaks käesoleva ettepanekuga tagatud harmoneerimise puududes ühenduses lahknevaid tagajärgi.

Olemasolev ühenduse õiguslik raamistik (raamdirektiivi 2002/21/EÜ artikkel 19) näeb ette, et selle sätete harmoneeritud rakendamise kohta annab soovitusi komisjon. Selles valdkonnas poleks selline soovitus aga tõhus, kuna see ei oleks õiguslikult siduv ja liikmesriikide, kellele see suunataks, käsutuses oleksid endiselt ainult olemasolevad reguleerimisvahendid.

Rändluse jae- ja hulgihindade ainulaadsete omadustega on põhjendatavad erakordsed meetmed, mis väljuvad 2002. aasta reguleeriva raamistiku tavaliste vahendite piiridest.

- **Kooskõla ühenduse muu poliitika ja eesmärkidega**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi uuendatud Lissaboni strateegiaga kasvu ja tööhõive edendamiseks suurema konkurentsivõime kaudu ning komisjoni kaasneva i-2010 algatusega. Rahvusvaheliste rändlushindade vähendamise tähtsust ühenduses tunnustas selgesõnaliselt Euroopa Ülemkogu 2006. aasta märtsis.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsulteerimismeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloormustus

Komisjoni teenistused alustasid kahefaasilist konsultatsiooni 2006. aasta algul¹. Esimeses etapis otsiti üldist tagasisidet laiaulatuslikele printsiipidele. Siis alustasid teenistused teist etappi, kus arutelude aluseks oli konkreetsem reguleerimiskontseptsioon. Kahes faasis saadi 152 vastust mitmesugustelt huvigruppidele nagu operaatorid, riikide reguleerivad asutused, liikmesriigid, eriala- ja tarbijaliidud ning teised.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Konsultatsioonitegevus näitas liikmesriikide, riikide reguleerivate asutuste, tarbijarühmade ja isegi mõnede operaatorite seas laiaulatuslikku toetust komisjoni rändlustasude vähendamise eesmärgile. Kui enamik operaatoreid oli reguleerimise

¹ Esimene konsulteerimine kestis 20.2.2006–22.3.2006 ja teine 3.4.2006–12.5.2006. Tulemused on kättesaadavad aadressil:
http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/internal_market/consultation/index_en.htm

vastu ning väitis, et turg on konkureeriv ja hinnad langevad, on mõned soovitanud kas enesereguleerimist või mingil kujul reguleerimist.

Saadud vastuste tulemusel muutis komisjon oma algse kujutluse „kodu hinna põhimõttest”, mis oleks rahvusvahelise rändluse hinnad sidunud hindadega, mida rändluse tarbija maksab samaväärsete kõnede eest koduvõrgus, „Euroopa siseturu põhimõtte” kontseptsiooniks, mille alusel rändluse hindu lähendatakse siseriiklikele hindadele ühiste kogu ühenduses kehtivate kaitsvate hinnapiirangutega, saavutades seega kasutajatele kõrgetasemelise kaitse ja turvates samal ajal konkurentsi.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Lisaks panusele, mille andsid osapooled avalike konsultatsioonide käigus, ei olnud välist erialateavet vaja.

- **Mõju hindamine**

Käesoleva ettepanekuga kaasnev mõju hindamine uuris järgmisi võimalusi: poliitika muutmata jätmine, isereguleerumine, ühisreguleerimine, mittesiduvad õigusaktid ja suunatud reguleerimine.

Poliitika muutmata jätmine tähendaks olemasolevate reguleerimisvahendite ja konkurentsiseaduse abi kasutamise jätkamist lootuses, et probleemi lahendavad turg ja tehniline areng. Märgitakse, et juba on riikide reguleerivad asutused teatanud, et olemasolevatest reguleerimisvahenditest ei piisa probleemi lahendamiseks.

Samuti uuriti isereguleerumist ja ühisreguleerimist, kuigi seni pole tekkinud ühtki üldist tööstusharu algatust selliste meetmete pakkumiseks. Oht, et teatavatele tarbijatele võivad jääda äärmiselt kõrged tasud, kuigi keskmised hinnad võivad langeda, võib kahjustada selliste lähenemiste laiemat eesmärki.

Samuti analüüsiti võimalust tegelda küsimusega soovitude või muude mittesiduvate õigusaktide alusel. Kuid arvestades kõrgete tarbijahindade probleemi struktuurilist iseloomu ja tõika, et olemasolevad sätted ühenduse elektroonilise side reguleerimisvõrgustikus on osutunud probleemi lahendamiseks ebapiisavaks, oli ilmne, et alternatiivid, mis ei muuda tasandusmeetmete õiguslikku raamistikku, ei saavuta soovitud eesmärke.

Suunatud reguleerimise alateemas analüüsiti eraldi kolme lähenemist: ainult hulгимүүги reguleerimine, ainult jaemүүги reguleerimine ning hulgi- ja jaemүүги reguleerimise kombinatsioon.

Hulgitasandil reguleerimise kehtestamine lahendaks ainult operaatoritevaheliste kõrgete tasude probleemi, kuid ei tagaks madalamate hulgihindade jõudmise rändluse jaeklientideni, kuna operaatoritel puudub konkurentsipurve selle tegemiseks. Seetõttu poleks jaehindade märgatava languse saavutamine Euroopa rändlusklientidele tagatud.

Samuti kaalutleti ainult jaemүүги reguleerimist, kuna see tegeleks otseselt probleemiga. Jättes aga hulгимүүги reguleerimise kõrvale, võiks selline lähenemine

viia väikesed operaatorid hinnakitsikusse, mis tooks kaasa teenuste laiaulatusliku katkemise.

Lõpuks uuriti mitmesuguste variatsioonidega hulgi- ja jaemüügi reguleerimise kombinatsiooni. Mõju hindamisel järeldati, et selline kombineeritud lähenemine hulgi- ja jaemüügi reguleerimisele, mis hõlmab kogu ühenduses ühiste kaitsvate hinna ülempiiride kehtestamist hulgi- ja jaetasandil, annab parima lahenduse.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

• Kavandatud meetmete kokkuvõte

Käesolev ettepanek näeb ette Euroopa siseturu põhimõtte alusel ühiste kogu ühenduses hindade ülempiiride kehtestamise tasudele, mida mobiilsidevõrgu operaatorid võivad nõuda, osutades hulgi mobiilside rändlusteenust mobiilside häälkõnede puhul, mis tehakse ühenduse külastatavast võrgust samuti ühenduses asuvasse avalikku telefonivõrku.

Hindade ülempiirid võtavad arvesse ühelt poolt külastatavas riigis sihtpunkti võetavate kõnede rahvusvaheliste rändlusteenuste osutamise ja teiselt poolt koju või kolmandasse ühenduse riiki võetavate kõnede kulude erinevust. Seetõttu sätestab ettepanek madalama hulgihinnapiiri esimese liigi kõnedele (mis olulise turujõuga mobiilivõrgu operaatorite puhul sätestatakse ELi keskmise kahekordse mobiilikõnelõpetustasu määrale) ja kõrgema hinnapiiri teisele liigile (mis selliste operaatorite puhul sätestatakse kolmekordse ELi keskmise mobiilikõnelõpetustasu määrale).

Eesmärgiga tagada, et mobiili rändlusteenuste osutamine jaetasandil jääks äriselt elujõuliseks, sätestab ettepanek ka jaetasandil kaitsva hinnapiiri samade rändluskõnede puhul, milleks kinnitatakse 130% kohaldatavast hulgihinna piirist.

Vastavalt Euroopa siseturu põhimõttele ja selleks, et tagada, et ühenduses välismaal viibivate rändlusklientide tasu kõnede vastuvõtmise eest paremini kajastaks kulusid, mida kannab nende koduteenuse osutaja selle teenuse osutamisel, on ettepanekus ka punkt, et need tasud ei tohiks ületada hindade ülempiire.

Reguleeritud rändluskõnede tegemise jaemüügitasu arvesse võtavad hinna ülemmäärad jõustuvad seadusena kuus kuud pärast väljapakutud meetme jõustumist.

Kõnealune ettepanek edendab läbipaistvust, kehtestades mobiiliteenuse osutajatele kohustuse anda tasuta oma rändlusklientidele nende soovil teavet rändluse jaehindade kohta. Iga klient võib valida, kas ta saab selle teabe SMS-ina või suuliselt oma mobiiltelefoni teel. Lisaks peavad mobiiliteenuse pakkujad andma klientidele teavet rändlustasude kohta teenusega liitumisel ja teavitama neid regulaarselt ning rändlustasude olulise muutumise korral.

Samuti sätestab käesolev ettepanek, et siseriiklikel reguleerivatel asutustel on pädevus ja vastutus tagada täitmine kooskõlas nende rolliga ühenduse elektroonilise side reguleerimisvõrgustikus. See paneb neile samuti ülesandeks kõne- ja andmesideteenuste jae- ja hulgihindade muutumise järelevalve, sealhulgas

lühisõnumi (SMS) ja multimeediateenuse (MMS) hinna muutuse klientidele rändlemise puhul ühenduses..

Lõpuks, ettepanek muudab olemasoleva reguleerimisvõrgustiku sätteid, nimelt raamdirektiivi (2002/21/EÜ), et tunnustada selles raamistikus käesolevas ettepanekus sisalduvaid konkreetseid sätteid ja tagada, et raamistiku üldsätteid kohaldatakse jätkuvalt ettepanekuga reguleeritavate rändlusteenuste suhtes sõltuvalt selle konkreetsetest nõuetest.

- **Õiguslik alus**

EÜ asutamislepingu artikkel 95.

- **Subsidiaarsuspõhimõte**

Subsidiaarsuspõhimõtet kohaldatakse niivõrd, kui võrd ettepanek ei kuulu ühenduse otsesse pädevusse.

Pidades silmas kavandatava meetmega reguleeritavate rändlusteenuste piiriülest iseloomu, mistõttu hulgi rändlusteenuseid osutavad operaatorid asuvad tarbija koduoperaatori suhtes teises liikmesriigis, ning tõika, et kavandatav meede nõuab ühenduse olemasoleva õigusliku raamistiku muutmist, ei oleks liikmesriikide meetmed piisavad või suutelised saavutama ettepaneku eesmärgi.

Üksiku liikmesriigi meede käesoleva ettepanekuga hõlmatud probleemide lahendamiseks võiks tõstatada küsimusi kokkusobivusest ühenduse olemasoleva õigusliku raamistikuga (kui seda ei muudeta) ja/või anda lahknevaid tulemusi, ohustades seega siseturu kujunemist.

Kuna mobiilside rändlusteenuste osutamine ühenduses mõjutab kõiki liikmesriike ja puudutab korraga mitmesuguste liikmesriikide osapoolte huve, on ühenduse tasandil harmoneeritud lähenemine elutähtis järjekindla kohaldamise tagamiseks ning kõigi liikmesriikide tarbijate ja ettevõtete huvide kaitsmise garanteerimiseks.

Kuna pakutav meede nõuab ühenduse olemasoleva elektroonilise side õigusliku raamistiku muutmist ning diskrimineerimist välistaval alusel ühiste tagatiste andmist kogu ühenduse mobiilikasutajatele ja -operaatoritele, ei suuda liikmesriigid käesoleva ettepaneku eesmärgi saavutada turvalisel, harmoneeritud ja õigeaegsel viisil, mistõttu neid võib pigem saavutada ühenduses.

Seetõttu on käesolev ettepanek kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega.

- **Proportsionaalsuspõhimõte**

Käesoleva ettepaneku jaoks valitud reguleeriv meede toob kaasa väikseima võimaliku sekkumise mõjutatavate ettevõtete ärikäitumisse. Kaitsvate hindade ülempiiride sätestamine hulgi- ja jaetasandil tagab eesmärkidele vastava minimaalse konkurentsitingimuste moonutamise, säilitades operaatorite vabaduse konkureerida ja eristada oma pakkumisi ettenähtud kaitsepiiride raames. Kõigist kaalutletud reguleerimisvõimalustest tekitab see ka kõige vähem ohtu luua mobiiliteenuste seotud, ent eraldiseisvatel turgudel moonutavaid mõjusid nii jae- kui ka hulgitasandil. Samuti jätab pakutav eelnõu järgimise seire ja tagamise iga liikmesriigi

elektroonilise side eest vastutavatele reguleerivatele asutustele, kuna nad on kõnealustele turgudele ja operaatoritele kõige lähemal.

Ettepanekuga kehtestatava mehhanismi lihtsuse ja tõiga tõttu, et määrusena kohaldatakse seda otseselt kogu ühenduses, on ühenduse, riikide valitsuste ja asutuste koormus viidud miinimumini. Selle sätteid pole vaja siseriiklikesse õigusaktidesse üle võtta või ulatuslikult rakendada ning täitmise jälgimine jääb riikide reguleerivate asutuste tavapärase tegevuse raamidesse. Tegelikult kergendab ettepaneku riiklike reguleerivate asutuste halduskoormust, kuna see kõrvaldab vajaduse korrapäraselt analüüsida ja läbi vaadata siseriiklikku üldkasutatavate mobiilivõrkude rahvusvahelise rändluse turgu nende territooriumil.

- **Vahendite valik**

Kavandatud õigusakt: määrus.

Avastatud probleemi kiireloomulisus ja jätkuvus nõuab Euroopa tarbija jaoks lihtsa, tõhusa ja õigeaegse lahenduse kohaldamist ühtlustatud alusel kogu ühenduses ning tekitamata vajadust ülevõtmise või ulatusliku rakendamise järele riiklikul tasandil. Vastav siseriiklik rakendusprotsess lükkaks usutavasti meetme mõju mõnes liikmesriigis edasi, moonutades tulemusena mobiilioperaatorite konkurentsitingimusi erinevates liikmesriikides. Seega on määrus ainus vahend, mis saavutab soovitud eesmärgi.

4. MÕJU EELARVELE

Määrus ei avalda mõju ühenduse eelarvele.

5. LISATEAVE

- **Lihtsustamine**

Ettepanek annab mobiilikasutajatele ja turuosalistele ühtviisi õigusliku kindluse, asendades olemasolevad õigusliku raamistiku kohased mehhanismid, mille kohaldamine häälkõnede rahvusvaheliste rändlusteenuste suhtes on ebakindel, lihtsa mehhanismiga, mis on kõigile asjaosalistele läbipaistev ja ettearvatav.

Ettepanek võtab riikide reguleerivatelt asutustelt kohustuse viia läbi ulatuslikku ja keerukat andmete kogumist siseriikliku üldkasutatavate mobiilivõrkude turu rahvusvahelise rändluse analüüsimiseks ning kõrvaldab riikide valitsuste ja asutuste vajaduse kulutada ressursse riiklikul tasandil alternatiivsete lahenduste ja strateegiate otsimiseks.

Kuna pakutav meede näeb ette reguleeritavate rändluskõnede lihtsa ja läbipaistva hinnapiirangu, et tekita see ettevõtetele ega teistele huvitatud pooltele olulist halduskoormust. Tegelikult kergendab see edasise riiklike asutuste rahvusvahelise rändluse hulгимүүgituru analüüsimise vajaduse kaotamisega turuülevaateks vajaliku korrapärase andmekogumis- ja konsulteerimismenetluste koormat. Ettepaneku rakendamiseks vajalikud andmed on sellised, mida operaatorid juba esitavad, ega moodusta seega lisakoormat.

- **Läbivaatamis-/muutmis-/aegumisklausel**

Ettepanek sisaldab punkti määruse läbivaatamise kohta kahe aasta pärast. See tähendab, et kui turu areng sellel ajal näitab, et määrus ei ole enam vajalik, kaalub komisjon selle kehtetukstunnistamist kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Väljapakutud õigusakt käsitleb EMPga seotud küsimust ja peaks seega laienema Euroopa Majanduspiirkonnale.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus**

Artikliga 1 sätestatakse määruse eesmärgi ja reguleerimisala: Euroopa siseturu põhimõtte kehtestamine üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajatele rahvusvaheliste häälkõnede rändlusteenuse puhul ühenduses reisides. Euroopa siseturu põhimõtte eesmärk on saavutada selliste kasutajate kõrgetasemeline kaitse hulgi- ja jaehindade ülempiiriga, mida mobiilioperaatorid võivad nõuda ühenduses osutatud rahvusvaheliste rändlusteenuste eest.

Artikliga 2 sätestatakse määruks kasutatavad mõisted. Tähtsaimad uued mõisted on „koduteenuseosutaja“, „koduvõrk“, „rahvusvaheline rändlus“, „reguleeritav rändluskõne“, „rändlusklient“ ja „külastatav võrk“.

Artikliga 3 sätestatakse mobiilioperaatorite nõutavate hindade ülempiirid reguleeritud rändluskõnede pakkumiseks hulgitasandil. Reguleeritavate rändluskõnede suhtes kohaldatav maksimaalne hulgihind rändlustarbijate koduriiki või kolmandasse ühenduse riiki on kolmekordne keskmine ühenduse mobiilikõne lõpetamise tasu, maksimaalne reguleeritud rändluskõnede hulgihind helistamisel sihtpunkti külastatavas riigis aga on kahekordne keskmine ühenduse mobiilikõne lõpetamise tasu.

Artikliga 4 sätestatakse ülempiirid hindadele, mida kodune mobiiliteenuse osutaja võib reguleeritud rändluskõne pakkumise eest nõuda jaetasandil. See on 130% kohaldatavast maksimaalsest hulgihinnast selle kõne eest (ilma käibemaksuta).

Artikliga 5 sätestatakse, et artiklis 4 toodud jaehinna ülemäär hakkab kehtima kuue kuu möödudes.

Artikliga 6 sätestatakse ülempiirid jaemüügihinnale, mida kodune mobiiliteenuse osutaja võib rändluskliendilt nõuda mobiiltelefonil kõnede vastuvõtmise eest ühenduses rändlemisel. See on 130% keskmisest mobiilikõne lõpetamise tasust (ilma käibemaksuta), avaldatud vastavalt artiklile 10.

Artikliga 7 sätestatakse rändluse jaehindade suurem läbipaistvus, kohustades koduteenuse pakkujat andma oma rändlusklientidele tasuta teavet nende rändlustasude kohta kas SMSi või telefoni teel. Lisaks saavutatakse suurem läbipaistvus ka, kohustades koduteenuse pakkujat andma teavet rändlustasude kohta teenusega liitumisel ja teavitama sellest nii regulaarselt kui ka oluliste muutuste korral.

Artikliga 8 sätestatakse riikide reguleerivate asutuste õigused ja kohustused seirata ja tagada oma territooriumil määruse täitmine.

Artiklis 9 nõutakse liikmesriikidelt karistuste määramist, mida kohaldatakse määruse rikkumise puhul.

Artiklis 10 nähakse ette eeskirjad, mis reguleerivad keskmise mobiilikõne lõpetamise tasu määra, mida kasutatakse artiklites 3 ja 6 hindade ülempiiri määramisel ja avaldamisel.

Artikliga 11 sätestatakse raamdirektiivi vajalik muutmine, et tagada õigusliku raamistiku osaks olevate direktiivide ja määruse enda ühtne kohaldamine.

Artikliga 12 sätestatakse tähtaeg määruse ülevaatamiseks.

Artikliga 13 sätestatakse, et komisjoni abistab raamdirektiivi alusel loodud sidekomitee.

Artiklis 14 nõutakse, et liikmesriigid teataksid komisjonile, millised nende riigi reguleerivatest asutustest vastutavad määruses kirjeldatud ülesannete täitmise eest.

Artikliga 15 sätestatakse määruse rakendamiseks vajalikud meetmed, mis tuleb vastu võtta artiklis 13 osutatud korras.

Artikliga 16 sätestatakse, et määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

EUROPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut²,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlusele⁴,

ning arvestades järgmist:

- (1) Üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajate makstavate hindade kõrge tase mobiiltelefoni kasutamisel välisriigis kõikjal ühenduses on riikide reguleerivate asutuste jaoks mureküsimus. Euroopa reguleerivate asutuste töörühm⁵ märkis 2005. aasta mais plenaaristungil (*muu hulgas*), et jaehinnad olid läbipaistva põhjusega väga kõrged, et see tundus tulenevat nii välismaise vastuvõtva võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest hulgihindadest kui ka paljudel juhtudel tarbija võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest jaemüügi lisatasudest; et hulgihindade langetamine ei jõudnud sageli jaetarbijani ning et eri liikmesriikide turgude vahel on tugevad seosed.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)⁶, 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv)⁷, 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ

² ELT C, lk

³ ELT C, lk

⁴ ELT C, lk

⁵ Vt komisjoni 29. juuli 2002. aasta otsus 2002/627/EÜ, millega luuakse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste Euroopa reguleerivate organite töörühm (EÜT L 200, 30.7.2002, lk. 38), muudetud komisjoni 14. septembri 2004. aasta otsusega 2004/641/EÜ (ELT L 293, 16.9.2004, lk. 30).

⁶ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁷ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv)⁸, 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv)⁹ ning 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)¹⁰, on samuti kui ühenduse elektroonilise side 2002. aasta õiguslik raamistik vastu võetud eesmärgil luua ühenduses elektroonilise side siseturg, mis suurema konkurentsi kaudu tagab tarbijakaitse kõrge taseme.

- (3) Ühenduse elektroonilise side 2002. aasta õiguslik raamistik tugineb põhimõttele, et regulatiivseid eelkohustusi tuleks kehtestada vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, ning sellega nähakse ette¹¹ protsess, mis hõlmab riiklike reguleerivate asutuste kohustust korrapäraseks turuanalüüsiks ja kohustuste läbivaatamiseks, mis viib eelkohustuste kehtestamiseni olulise turujõuga ettevõtjatele. Selle protsessi koostisosad on oluliste turgude määramine kooskõlas komisjoni 11. veebruari 2003. aasta soovitusel oluliste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris¹² („soovitus”), määratletud turgude analüüsimine kooskõlas komisjoni suunistega¹³, olulise turujõuga ettevõtjate nimetamine ja eelkohustuste kehtestamine nendele ettevõtjatele.
- (4) Soovitusel määratletakse eelnevalt reguleerimist vajava asjakohase turuna üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude rahvusvahelise rändluse riiklik hulgiturg¹⁴. Riiklike reguleerivate asutuste (nii iseseisvad kui ka Euroopa reguleerivate asutuste töörühma kuuluvad) töö üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude rahvusvahelise rändluse riiklike hulgiturgude analüüsimisel on näidanud, et riiklikul reguleerival asutusel üksi ei ole võimalik nimetatud korra alusel tõhusalt tegelda rahvusvahelise rändluse kõrgete hulgitasudega, kuna rahvusvahelise rändluse eritingimuste, sealhulgas piiriülese olemuse tõttu, on raske määratleda olulise turujõuga ettevõtjaid.
- (5) Teisalt ei määratleta soovitusel rahvusvahelise rändluse jaepakkumise osas ühtegi rahvusvahelise rändluse jaeturgu olulise turuna, (muu hulgas) asjaolu tõttu, et rahvusvahelisi rändlusteenuseid ei osteta jaemüügitasandil eraldi, vaid need moodustavad ühe koostisosa jaemüügipaketist, mille klient ostab koduteenusepakkuvalt.
- (6) Lisaks sellele asuvad mobiilsideklientide huvide kaitsmise ja edendamise eest vastutavad riiklikud reguleerivad asutused tavaliselt asjaomase riigi territooriumil ning nad ei saa kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatoreid, kelle käitumisest kliendid rahvusvaheliste rändlusteenuste kasutamisel sõltuvad. See piirang

⁸ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

⁹ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

¹⁰ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

¹¹ Vt eelkõige raamdirektiivi artiklid 14–16, juurdepääsuredirektiivi artiklid 7 ja 8 ja universaalteenuse direktiivi artiklid 16 ja 17.

¹² Komisjoni 11. veebruari 2003. aasta soovitus asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris, mis vajavad eelnevat reguleerimist kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta – C(2003) 497 (ELT L 114, 8.5.2003, lk 45).

¹³ Komisjoni suunised turuanalüüsi ja olulise turuvõimu hindamise kohta vastavalt ühenduse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivale raamistikule (EÜT C 165, 11.7.2002, lk 6).

¹⁴ Lisas „Turg 17“.

vähendaks ka nende meetmete tõhusust, mis liikmesriigid on võtnud oma pädevuse piires tarbijakaitse eeskirjade kehtestamiseks.

- (7) Sellises olukorras tunnetavad liikmesriigid survet võtta meetmed rahvusvahelise rändluse tasude taseme reguleerimiseks, kuid elektroonilise side 2002. aasta õiguslikus raamistikus riiklike reguleerivate asutuste kehtestatav regulatiivsete eelkohustuste mehhanism ei ole osutunud piisavalt tõhusaks, et võimaldada neil asutustel tegutseda asjaomasel turul otsustavalt tarbijate huvides.
- (8) Euroopa Parlamendi 1. detsembri 2005. aasta resolutsioonis Euroopa elektroonilise side reguleerimise ja turu kohta aastal 2004¹⁵ kutsuti komisjoni üles välja töötama uusi algatusi piiriülese mobiiltelefoniliikluse suurte kulude vähendamiseks, samas kui 2006. aasta 23. ja 24. märtsi Euroopa Ülemkogu otsustas, et keskendatud, tõhus ja integreeritud info- ja sidetehnoloogiapoliitika nii Euroopa kui ka riikide tasandil on majanduskasvu ja tootlikkust käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia¹⁶ eesmärkide saavutamiseks hädavajalik, ning märkis nimetatud taustal rändlustasude vähendamise tähtsust konkurentsivõimele.
- (9) Ehkki elektroonilise side reguleeriva raamistikuga sätestati 2002. aastal tol ajal ilmnunud kaalutluste põhjal kõigi takistuste kõrvaldamine kaubavahetuselt ühtlustatavas valdkonnas, ei saa nimetatud asjaolu takistada ühtlustatud eeskirjade vastuvõtmist kooskõlas muude kaalutlustega, et leida kõige tõhusamad vahendid tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks, samal ajal parandades tingimusi siseturu toimimiseks.
- (10) Seetõttu on vaja muuta elektroonilise side 2002. aasta õiguslikku raamistikku, et võimaldada kõrvalekaldumist tavapäraselt kohaldatavatest eeskirjadest, nimelt seda, et hindade teenusepakkumised tuleks märkimisväärse turujõu puudumisel kindlaks määrata kaubanduskokkuleppega ning seepärast rakendada täiendavaid regulatiivseid eelkohustusi, mis kajastavad rahvusvaheliste rändlusteenuste eripära.
- (11) Rändluse jae- ja hulgihindade ainulaadsete omadustega on põhjendatavad erakordsed meetmed, mis väljuvad 2002. aasta reguleerivas raamistikus tavaliselt kasutatavate meetmete piiridest.
- (12) Reguleerivad kohustused tuleks rändlus klientide huvide kaitsmiseks kehtestada nii jae- kui ka hulgi müügi tasandil, kuna kogemused on näidanud, et rahvusvaheliste rändlusteenuste hulgihindade alandamine ei pruugi kajastuda rändluse madalamates jaehindades, sest puuduvad stiimulid nende alandamiseks. Teisalt võiksid meetmed jaehindade vähendamiseks, ilma et kohandataks hulgi müügiteenuste pakkumisega seotud kulude taset, ohustada rahvusvahelise rändluse turu reeglipärasest toimimist.
- (13) Sellest tulenevaid kohustusi tuleks kohaldada vahetult kõigis liikmesriikides ja need peaksid jõustuma niipea kui võimalik, andes sealjuures asjaomastele operaatoritele mõistliku aja oma hindade ja teenusepakkumiste kohandamiseks ja täitmise tagamiseks.

¹⁵ Euroopa Parlamendi resolutsioon 2005/2052 (INI).

¹⁶ Teatis kevadisele Euroopa Ülemkogule „Koostöö majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel – Lissaboni strateegia uus algus” (KOM(2005) 24, 2.2.2005) ja Eesistujariigi järeldused 22. ja 23. märtsil 2005 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogul.

- (14) Ühist mehhanismi nimetusega „Euroopa siseturu põhimõte“ tuleks kasutada selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajad ei maksaks rahvusvaheliste kõnede rändlusteenuste eest ühenduses helistamisel või kõne vastuvõtmisel ülemäära kõrget hinda, tõstes seeläbi tarbijakaitse taset ning kaitstes samal ajal mobiilioperaatorite vahelist konkurentsi. Pidades silmas asjaomaste teenuste piiriülest iseloomu, on vaja ühist mehhanismi, et mobiilioperaatoritel oleks ühtne sidus raamistik, mis põhineb objektiivselt kehtestatud kriteeriumidel.
- (15) Kõige tõhusam ja proportsionaalsem mehhanism rahvusvaheliste rändluskõnede hinnataseme reguleerimiseks kooskõlas eespool mainitud kaalutlustega on minutitasu ülempiiri kehtestamine ühenduse tasandil nii jae- kui ka hulgimüügi tasandil.
- (16) Nimetatud ühine mehhanism peaks tagama ka, et rahvusvahelise rändluse jaehinnad peegeldaksid mõistlikumalt teenuse pakkumisega seotud kulusid, kui see oli ajal, kui operaatoritele lubati konkureerida oma teenuste eristamise ja hinnakujundusstruktuuride kohandamise kaudu vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele.
- (17) Ühist mehhanismi peaks olema lihtne kohaldada ja sellele järelevalvet teha, et viia halduskoormus miinimumini nii operaatorite jaoks, keda selle nõuded puudutavad, kui ka riiklike reguleerivate asutuste jaoks, kelle ülesanne on järelevalve ja jõustamine.
- (18) Hindade ülempiirid peaksid võtma arvesse ühelt poolt rahvusvahelise rändluskõne tegemisega seotud eri elemente (sealhulgas üldkulud, signalisatsioon, kõne algatamine, transiit ja lõpetamine) ja külastatava riigi piires võetavate kõnede rahvusvaheliste rändlusteenuste osutamise põhikulude erinevusi ja teiselt poolt rändlusliendi koju või kolmandasse ühenduse riiki võetavate kõnede kulude erinevust.
- (19) Hinna ülempiir rahvusvahelise rändluskõne pakkumise eest hulgimüügi tasandil peaks põhinema minutimaksu keskmisel mobiilikõne lõpetamise tasu määral olulise turujõuga ettevõtjate jaoks, kuna sellised lõpetustasu määrad vastavalt elektroonilise side 2002. aasta õiguslikule raamistikule juba õigusliku järelevalve objektid ja seepärast peaksid olema kindlaks määratud viitega kulupõhisuse põhimõttele. Võttes arvesse kõnelõpetustasu turu omadusi üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ning rahvusvahelise rändluse piiriülest iseloomu, annavad need stabiilse aluse reguleerimiseks, mis võtab arvesse kogu ühenduse mobiilivõrkude kulustruktuure. Keskmise mobiilikõne lõpetamise tasu määr on hulgimüügi tasandi põhikomponentide maksumuse usaldusväärne lähtekoht ning hulgihinna ülemmäär, mis põhineb sellise keskmise lõpetustasu määra asjakohasel kordsel, peaks seetõttu tagama, et reguleeritavate rändlusteenuste osutamise tegelikud kulud kaetakse.
- (20) Jaetasandil kohaldatav hinna ülempiir peaks rändlus klientidele tagama, et neilt ei võeta ülemäära tasu reguleeritud rändluskõne tegemise eest, kuid jätma samal ajal koduoperaatorile piisava marginaali klientidele pakutavate toodete eristamiseks.
- (21) Käesoleva määruse kohaselt peaks rahvusvaheliste rändlusteenuste pakkujale võimaldatama ajavahemik, mille jooksul vabatahtlikult kohandada oma jaemüügihindu välismaal tehtavate rändluskõnede eest käesoleva määrusega kehtestatud hindade ülempiiridega. Selleks on asjakohane anda kuuekuuline ajavahemik, mille jooksul turuosalisel saaksid teha vajalikud kohandused.

- (22) Samuti tuleks kohaldada ülempiiri hindade suhtes, mida rändlusklientidelt võidakse nõuda ühenduse piires välismaal rändlemisel vastuvõetavate telefonikõnede eest, et tagada, et need hinnad täpsemalt peegeldaksid teenuse pakkumisega seotud kulusid ja annaksid tarbijatele suurema kindlustunde hindade suhtes, mis nad peavad maksma välismaal olles mobiiltelefonile vastamisel.
- (23) Käesolev määrus ei tohiks piirata tarbijatele tehtavaid uuenduslikke pakkumisi, mis on soodsamad kui käesolevas määruses sisalduvad minutitasu ülempiirid.
- (24) Käesolevas määruses sätestatud hinnakujundusnõudeid tuleks kohaldada hoolimata sellest, kas rändlusklientidel on koduse teenuseosutajaga ette- või järelmaksu leping, et tagada kõigile mobiiltelefoni kasutajatele kasu kõnealustest sätetest.
- (25) Käesolevas määruses esitatud keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu määr peaks põhinema riiklike reguleerivate asutuste korrapäraselt antaval teabel, mille komisjon regulaarselt avaldab. Operaatoritele, kellel on käesoleva määruse alusel kehtestatud kohustused, tuleks anda mõistlik aeg, mille jooksul oleks võimalik tagada, et nende hinnad jäävad avaldatud teabe põhjal muudetud ülempiiride vahemikku.
- (26) Ühenduse piires rahvusvaheliste rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmise jaehinna suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja selleks, et aidata rändlusklientidel otsustada, kuidas oma mobiiltelefoni välismaal viibides kasutada, peaks mobiiltelefoniteenuste pakkuja võimaldama oma rändlusklientidel saada soovi korral tasuta kergesti teavet neile asjaomastes liikmesriikides pakutavate rändlushindade kohta. Läbipaistvuse tagamiseks on samuti nõutav, et teenusepakkujad annaksid teavet rändlustasude kohta teenusega liitumisel ja et nad teavitaksid oma kliente sellest niihästi regulaarselt kui ka oluliste muutuste korral.
- (27) Riiklikel reguleerivatel asutustel, kes vastutavad elektrooniliste sidevõrkude 2002. aasta reguleeriva raamistiku kohaste ülesannete täideviimise eest, peaksid olema õigused oma territooriumil määruse jõustamiseks ja selle täitmise üle järelevalve teostamiseks. Nad teostavad järelevalvet samuti kõne- ja andmesideteenuste hindade muutumise üle klientidele rändlemise puhul ühenduses, eriti seoses rändluskõnede erihindadega ühenduse äärealadel ning vajadusega tagada, et need hinnad oleksid adekvaatselt kaetud hulgiturul. Nad peaksid tagama, et käesoleva määruse kohaldamist käsitlev ajakohastatud teave tehakse üldsusele kättesaadavaks.
- (28) Liikmesriigid peaksid ette nägema sanktsioonide süsteemi käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldamiseks.
- (29) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹⁷.
- (30) Kuna kavandatavate meetmete eesmärke: rajada ühine mehhanism selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajad ei peaks maksma rahvusvahelise rändlusteenuste eest ühenduses helistamisel või kõne vastuvõtmisel ülemäära kõrget hinda, ning saavutades seeläbi tarbijakaitse kõrge taseme, kuid kaitstes samas

¹⁷ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

mobiilioperaatorite vahelist konkurentsi, ei ole võimalik saavutada turvalisel, harmoneeritud ja õigeaegsel viisil ja seetõttu võib neid pigem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (31) Käesolev määrus tuleks üle vaadata mitte hiljem kui kaks aastat pärast selle jõustumist eesmärgiga tagada, et see jääb vajalikuks ja asjakohaseks sellel ajal elektroonilise side turul valitsevas olukorras,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine mehhanism nimetusega „Euroopa siseturu põhimõte“, et tagada, et üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajad ei maksa rahvusvaheliste häälkõnede rändlusteenuste eest ühenduses helistamisel või kõne vastuvõtmisel ülemäära kõrget hinda, saavutades seeläbi tarbijakaitse kõrge taseme, kaitstes samas mobiilioperaatorite vahelist konkurentsi. Sellega kehtestatakse eeskirjad tasude kohta, mida mobiilioperaatorid võivad nõuda rahvusvaheliste rändlusteenuste pakkumise eest kõnede puhul, mida alustatakse ja lõpetatakse ühenduses, ning seda kohaldatakse nii võrguoperaatorite vahel võetavate tasude suhtes hulгимүүгитасандил kui ka koduteenuse osutaja võetavate tasude suhtes jaemүүгитасандил.
2. Käesolev määrus kujutab endast direktiivi 2002/21/EÜ (muudetud käesoleva määrusega) artikli 1 lõikes 5 sätestatud erimeedet.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse direktiivi 2002/21/EÜ artiklis 2, direktiivi 2002/19/EÜ artiklis 2 ja direktiivi 2002/22/EÜ artiklis 2 sätestatud mõisteid.
2. Lisaks artiklis 1 esitatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - (a) *koduteenuse osutaja* – ettevõtte, kes osutab rändlusliendile maapealseid üldkasutatavaid mobiiltelefoniteenuseid jaetasandil;
 - (b) *koduvõrk* – maapealne üldkasutatav mobiilivõrk, mis asub liikmesriigis ning mida kasutab koduteenuse osutaja maapealsete üldkasutatavate mobiiltelefoniteenuste osutamiseks rändlusliendile;
 - (c) *rahvusvaheline rändlus* – rändlusliendi poolt mobiiltelefoni või muu seadme kasutamine kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, reisisid väljaspool

liikmesriiki, kus tema koduvõrk asub, koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete vahendusel;

- (d) *reguleeritav rändluskõne* – mobiiltelefonikõne, mida rändlusklient alustab külastatavas võrgus ja mis lõpetatakse üldkasutatavas telefonivõrgus ühenduses;
- (e) *rändlusklient* – ühenduses asuva maapealse üldkasutatava mobiilivõrgu abil osutatavate mobiilitelefoni teenuste osutaja klient, kes kasutab mobiiltelefoni või muud seadet kõne alustamiseks või vastuvõtmiseks külastatavas võrgus koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete alusel;
- (f) *külastatav võrk* – liikmesriigis asuv maapealne üldkasutatav mobiiltelefonivõrk (muu kui koduvõrk), mille vahendusel rändlusklient saab teha ja vastu võtta kõnesid oma koduvõrgu operaatoriga sõlmitud kokkulepete põhjal.

Artikkel 3

Hulgimüügitasud reguleeritud rändluskõnede tegemise eest

Hulgimüügi kogutasu, mida külastatava võrgu operaator võib rändluskliendi koduvõrgu operaatorilt reguleeritud rändluskõne pakkumise eest nõuda (sealhulgas kõne algatamine, transiit ja lõpetamine), ei tohi ületada kohaldatavaid minutipõhiseid tasusid, mis on kindlaks määratud kooskõlas käesoleva määruse I lisaga.

Artikkel 4

Jaemüügitasud reguleeritavate rändluskõnede tegemise eest

Artikli 5 kohaselt ei tohi jaemüügi kogutasu (ilma käibemaksuta), mida koduteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt reguleeritud rändluskõne pakkumise eest nõuda, ületada 130% selle kõne tegemise eest kohaldatavast, käesoleva määruse I lisa kohaselt kindlaksmääratud maksimaalsest hulgitasust.

Artikkel 5

Reguleeritud rändluskõnede eest jaetasude ülempiiri kohaldamise ajastamine

Artiklis 4 sätestatud kohustused jõustuvad kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 6

Kõnede vastuvõtmise jaetasud ühenduses rändlemise korral

Jaemüügi kogutasu (ilma käibemaksuta), mida koduteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt reguleeritud rändluskõne vastuvõtmise eest nõuda külastatavas võrgus rändlemise puhul, ei tohi minutihinna alusel ületada 130% selle kõne tegemise eest kohaldatavast, artikli 10 lõike 3 kohaselt avaldatud keskmisest mobiilikõne lõpetamise tasu määrast. Selles artiklis nimetatud piirmäärad sisaldavad kõiki reguleeritud rändluskõne pakkumisega seotud muutumatuid osiseid, nagu ühekordsed või valikulised tasud.

Artikkel 7

Jaetasude läbipaistvus

1. Iga koduteenuse pakkuja annab oma rändlusklieentidele nende soovil personaliseeritud teavet jaetasude kohta, mida nende suhtes kohaldatakse kõne tegemisel ja vastuvõtmisel külastatavas liikmesriigis.
2. Klient võib valida, kas ta esitab sellise nõudmise mobiiltelefonil või SMS-iga, mõlemal juhul selleks otstarbeks koduteenuse osutaja määratud numbril, ning ta võib valida, kas talle edastatakse see teave sama mobiilikõne ajal või SMS-ina (viimasel juhtumil asjatute viivitusteta).
3. Eespool viidatud teavitamisteenust osutatakse tasuta nii teabenõude esitamisel kui soovitud teabe saamisel.
4. Käesolevas artiklis viidatud personaliseeritud hinnateavet kohaldatakse asjaomase rändluskliendi suhtes kehtiva tariifikava alusel nii kõne tegemisel kui vastuvõtmisel igas külastatavas võrgus selles liikmesriigis, kus klient rändleb.
5. Koduoperaatorid annavad uute klientide liitumisel neile täielikku teavet kohaldatavate rändlustasude kohta. Koduoperaatorid annavad oma klientidele kohaldatavate rändlustasude kohta teavet nii regulaarselt kui ka lisaks nende tasude oluliste muutuste korral.

Artikkel 8

Järelevalve ja kohustuste jõustamine

1. Riiklikud reguleerivad asutused kontrollivad käesoleva määruse täitmist oma territooriumil ja teostavad selle üle järelevalvet.
2. Riiklikel reguleerivatel asutustel on õigus nõuda ettevõtetelt, kelle suhtes käesolevas määruses sisalduvaid kohustusi kohaldatakse, et need esitaksid kogu käesoleva määruse rakendamise ja jõustamise seisukohast vajaliku teabe. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse

nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt. Riigi reguleeriva asutuse nõutav teave peab olema ülesande täitmise seisukohast proportsionaalne.

3. Riiklikud reguleerivad asutused võivad omal algatusel sekkuda, et tagada käesoleva määruse täitmine.
4. Kui riiklik reguleeriv asutus leiab, et käesolevas määruses sätestatud kohustusi on rikutud, on tal õigus nõuda sellise rikkumise viivitamatut lõpetamist.
5. Riiklikud reguleerivad asutused teevad käesoleva määruse kohaldamist käsitleva ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks sellisel kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusele teabele.
6. Riiklikud reguleerivad asutused kontrollivad kõne- ja andmesideteenuste jae- ja hulgihindade muutumist, sealhulgas lühisõnumi (SMS) ja multimeediateenuse (MMS) hinna muutust klientidele rändlemise puhul ühenduses, eriti ühenduse äärealadel, ning edastavad sellise järelevalve tulemused nõudmise korral komisjonile.
7. Elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvate ettevõtete vahelisi vaidlusi, mis puudutavad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi, reguleerib riiklik vaidluste lahendamise kord kooskõlas direktiivi 2002/21/EÜ artiklitega 20 ja 21.
8. Tarbijate ning (vajadusel liikmesriigi õiguse alusel) teiste käesoleva määruse alusel kehtestatud kohustustele alluvate lõppkasutajate vahelisi vaidlusi reguleerib samuti kohtuväline vaidluste lahendamise kord, mis on kehtestatud kooskõlas direktiivi 2002/22/EÜ artikliga 34.

Artikkel 9

Sanktsioonid

Liikmesriigid kehtestavad karistuste kohta eeskirjad, mida kohaldatakse kõnealuse määruse sätete rikkumise korral, ning tagavad kõnealuste sätete rakendamise kõigi vajalike meetmetega. Sätestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist ja annavad viivitamata teada edaspidistest muudatustest.

Artikkel 10

Keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu määr

1. Keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu määr määratakse kindlaks vastavalt II lisas sätestatud kriteeriumidele ja meetoditele, riiklike reguleerivate asutuste edastatud teabe alusel, vastavalt lõigetele 2 ja 4.
2. Iga riiklik reguleeriv asutus edastab komisjonile nõudmise korral II lisas määratletud teabe komisjoni määratud tähtajaks.

3. Komisjon avaldab regulaarselt *Euroopa Liidu Teatajas* keskmised mobiilikõne lõpetamise tasu määrad, mis on kindlaks määratud kooskõlas lõigetega 1, 2 ja 4.
4. Keskmiste mobiilikõne lõpetamise tasu määrade esimest korda avaldamiseks võib komisjon toetuda II lisale vastavale viimasele teabele, mis on kogutud direktiivi 2002/21/EÜ artikli 5 lõike 2 alusel, elektroonilise side 2002. aasta õigusliku raamistiku rakendamise järelevalve käigus.
5. Ettevõtted, kelle suhtes kohaldatakse käesoleva määruse nõudeid, tagavad, et kõik nende tasudesse tehtavad muudatused, mida on vaja, et tagada vastavus artiklitele 3, 4 ja 6, leiavad aset kahe kuu jooksul pärast iga avaldamist, vastavalt käesoleva artikli eelnevatele lõikudele.
6. Komisjon võtab vastu vajalikud muudatused II lisa kohandamiseks tehnika ja turu arenguga, tegutsedes vastavalt artikli 13 lõikes 3 viidatud korrale.

Artikkel 11

Direktiivi 2002/21/EÜ muutmine

Otsuse 2002/21/EÜ artiklile 1 lisatakse järgmine lõige 5:

- „5. Käesolev direktiiv ja eridirektiivid ei piira ühtki erimeedet, mis on vastu võetud mobiiltelefonikõnede rahvusvahelise rändluse tasude reguleerimiseks.“

Artikkel 12

Läbivaatamise kord

Komisjon vaatab üle käesoleva määruse toimimise ja annab sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru mitte hiljem kui kaks aastat pärast selle jõustumise kuupäeva. Oma aruandes käsitleb komisjon reguleerimise jätkuva vajaduse põhjendusi või võimalust selle lõpetamiseks turu arengute ja konkurentsi seisukohast. Nimetatud eesmärgil võib komisjon nõuda liikmesriikidelt ja riiklikelt reguleerivatelt asutustelt teavet, mis tuleb esitada ilma asjatu viivitusega.

Artikkel 13

Komitee

1. Komisjoni abistab direktiivi 2002/21/EÜ artikli 22 alusel loodud sidekomitee.
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.
Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtaeg on kolm kuud.
3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 14

Teavitamisnõuded

Liikmesriigid teatavad komisjonile kahe kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest kõikidest käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest vastutavatest riiklikest reguleerivatest asutustest.

Artikkel 15

Rakendamine

Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 osutatud korra kohaselt.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
eesistuja

Nõukogu nimel
eesistuja

ILISA

Artiklis 3 nimetatud reguleeritud rändluskõnede tegemise hulgihinnad

Kogu hulgitasud, mida külastatava võrgu operaator võib nõuda rändluskliendi koduvõrgu operaatorilt sellest külastatavast võrgust pärineva reguleeritava rändluskõne tegemise eest, ei tohi, minutihinna alusel, ületada summat, mis võrdub artikli 10 lõike 3 kohaselt avaldatud keskmise mobiilikõne lõpetamise tasuga, mis korrutatakse:

- a) kahega reguleeritava rändluskõne puhul külastatava võrgu asukohaks oleva liikmesriigi üldkasutatavas telefonivõrgus registreeritud numbrile, või
- b) kolmega reguleeritava rändluskõne puhul muule kui külastatava võrgu asukohaks oleva liikmesriigi üldkasutatavas telefonivõrgus registreeritud numbrile.

Käesoleva lisa tasude piirangutes võetakse arvesse kõiki muutumatuid osiseid, nagu kõnealustustasu.

II LISA

Artiklis 10 viidatud keskmise mobiilikõne lõpetamise tasu määra kindlaksmääramise meetodid

- (1) Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) *Riigi kaalutud keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu* – keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu SMP operaatori kohta, kaalutud aktiivsete klientide arvu põhjal;
 - b) *mobiilikõne lõpetamise tasu SMP operaatori kohta* – minutihinna alusel keskmine tasu (sh võrkuühendamise tasu), mis põhineb maksimumhinna kehtimise ajal tehtud kolmeminutilisel kõnel (ilma käibemaksuta, asjaomase liikmesriigi vääringus), mida SMP operaator kohaldab kõne lõpetamise eest tema võrgus; kindlaks määratud vastavalt riikliku reguleeriva asutuse heakskiidetud meetoditele;
 - c) *SMP operaator* – maapealse üldkasutatava mobiilivõrgu operaator, kes on direktiivi 2002/21/EÜ artikli 16 kohaselt tunnistanud olulise turujõuga ettevõtjaks asjaomases liikmesriigis sellistes võrkudes kõnelõpetusturul;
 - d) *aktiivseid kliente SMP operaatori kohta* – iga SMP operaatori enda aktiivsete klientide ja kõikide teiste selle SMP operaatori võrku kõnede lõpetamiseks kasutatavate teenuseosutajate aktiivsete klientide üldarv;
 - e) *aktiivsed kliendid* – aktiivsed mobiilikasutajad (mõlemad, nii ette- kui järelmaksu kasutavad), kes määratakse kindlaks vastavalt riiklike reguleerivate asutuste heakskiidetud meetoditele.
- (2) Artikli 10 lõike 3 kohaselt avaldatud keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu – riigi kaalutud keskmiste mobiilikõne lõpetamise tasude keskmine, mida ennast kaalutakse iga liikmesriigi aktiivsete mobiilikasutajate üldarvu põhjal. See arvutatakse välja järgnevas lõikes 3 määratletud teavet kasutades, mille on komisjonile edastanud riikide reguleerivad asutused vastavalt artikli 10 lõike 2 või lõike 4 kohasele taotlusele.
- (3) Teave, mida riigi reguleerivad asutused peavad komisjonile edastama, on järgmine:
- a) riigi kaalutud keskmine mobiilikõne lõpetamise tasu, ja
 - b) kõigi aktiivsete klientide koguarv SMP operaatori kohta omas liikmesriigis,
- mõlemal juhul selle kuupäeva seisuga, mis komisjon on sel eesmärgil oma nõudmises määranud.
- (4) Liikmesriikide jaoks, kus käibib muu raha kui euro, konverteerib komisjon teatatud riigi kaalutud keskmise mobiilikõne lõpetamise tasu eurodesse, kasutades Euroopa Liidu Teatajas avaldatud vahetuskurssi päeval, mille komisjon eespool punktis 3 esitatu kohaselt määras.